

Human Factors in Aviation and Aerospace

Volume 1, Issue 1, 2024

Owner | Sahibi

Prof. Aslı Beyhan Acar

Istanbul University Institute for Aviation Psychology Research

Responsible Manager | Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Assoc. Prof. Cem Güney Özveren

Istanbul University Institute for Aviation Psychology Research

Correspondence Address | Yazışma Adresi

Istanbul University Institute for Aviation Psychology Research

Address | Adres: Kalenderhane, Bozdoğan Kemerli Cd. No:5 34134 Fatih
İstanbul Türkiye

Phone | Telefon : +90 (212) 440 17 74 ext. 14380

E-Mail | E-Posta: hfaa@istanbul.edu.tr

URL: <https://hfaa.istanbul.edu.tr>

Publisher | Yayıncı

Istanbul University Press

Address | Adres: İstanbul Üniversitesi Merkez Kampüsü, 34452 Beyazıt, Fatih,
Türkiye

Phone | Telefon: +90 (212) 440 00 00

E-Mail | E-Posta: iupress@istanbul.edu.tr

URL: <https://iupress.istanbul.edu.tr/>

Authors bear responsibility for the content of their published articles

Dergide yer alan yazılardan ve aktarılan görüşlerden yazarlar sorumludur.

The publication language of the journal is English and Turkish

Yayın dili İngilizce ve Türkçe'dir.

Human Factors in Aviation Aerospace is an online, open-access, peer-reviewed journal published twice a year (April and October) by the Institute for Aviation Psychology Research.

Human Factors in Aviation Aerospace, Havacılık Psikolojisi Araştırmaları Enstitüsü tarafından yılda iki kez (Nisan ve Ekim) yayınlanan çevrimiçi, açık erişimli, hakemli bir dergidir.

Editor-in-Chief | Baş Editör

Assoc. Prof. Cem Güney Özveren *Istanbul University, İstanbul, Türkiye*
cem.ozveren@istanbul.edu.tr

Co-Editor-in-Chief | Baş Editör Yardımcısı

Dr. Seda Çeken *Istanbul University, İstanbul, Türkiye*
sedaceken@istanbul.edu.tr

Editorial Management Board Member | Yazı Kurulu Üyesi

Assoc. Prof. Ali Özgür Karagülle *Istanbul University, İstanbul, Türkiye*
ozgurk@istanbul.edu.tr

Editorial Assistant | Editoryal Asistan

Dr. Özlem Yılmaz Halıcı *Istanbul University, İstanbul, Türkiye*
ozlemyilmaz1@istanbul.edu.tr

Res. Assist. Ezgi Yıldız *Istanbul University, İstanbul, Türkiye*
ezgiyildiztaskin@istanbul.edu.tr

Publicity Manager | Tanıtım Yöneticisi

Dr. Uğur Erdoğan *Istanbul University, İstanbul, Türkiye*
ugur.erdogan@istanbul.edu.tr

Language Editor | Dil Editörü

Dr. Elizabeth Mary Earl *Istanbul University, İstanbul, Türkiye*
elizabeth.earl@istanbul.edu.tr

Editorial Board Members | Yayın Kurulu

Prof. Hakkı Aktaş	<i>İstanbul University, İstanbul, Türkiye</i> hakki.aktas@istanbul.edu.tr
Assist. Prof. Şenol Kurt	<i>İstanbul University, İstanbul, Türkiye</i> senolk@istanbul.edu.tr
Prof. Pınar Ünsal	<i>İstanbul University, İstanbul, Türkiye</i> pinsal@istanbul.edu.tr
Prof. Selma Arıkan	<i>İstanbul Medeniyet University, İstanbul, Türkiye</i>
Assist. Prof. Neşe Saruhan	<i>İstanbul Gedik University, İstanbul, Türkiye</i> nese.saruhan@gedik.edu.tr
Assoc. Prof. Nihat Taş	<i>İstanbul University, İstanbul, Türkiye</i> nihattas@istanbul.edu.tr
Dr. Murat Terzioğlu	<i>Turkish Airlines, İstanbul, Türkiye</i> murat@thecrminstitute.com
Dr. Bilal Kılıç	<i>Turkish Airlines, İstanbul, Türkiye</i> capt.bilalkilic@gmail.com
Dr. Metin Ertaş	<i>Turkish Airlines, İstanbul, Türkiye</i> ertas@istanbul.edu.tr
Prof. Arzu Ülgen Aydınlik	<i>İstanbul University, İstanbul, Türkiye</i> aulgen@istanbul.edu.tr
Dr. Yixiang Lim	<i>Institute for Infocomm Research, Institute for Infocomm Research, Fusionopolis, Singapore</i> lim_yixiang@i2r.a-star.edu.sg
Dr. Kam K. H. NG	<i>The Hong Kong Polytechnic University, Hung Hom, KLN, HKSAR</i> kam.kh.ng@polyu.edu.hk
Dr. Katie Ruth Pierson	<i>Alpha-Speech, LLC, Oregon City, Oregon, USA</i> contact@alpha-speech.com
Dr. Giuseppe Catenazzo	<i>American Institute of Applied Sciences & ICN Business School, Switzerland</i> g.catenazzo@aus.swiss
Dr. Aleksandra Zajac	<i>American Institute of Applied Sciences & ICN Business School, La Tour-de-Peilz, Switzerland</i> a.zajac@aus.swiss

Contents | İçindekiler

Research Article Araştırma Makalesi	
Commercial Airline Pilots' Psychosocial Risk Factors: Evaluating the Mechanisms Influencing Job Satisfaction	01
Ticari Havayolu Pilotlarının Psikososyal Risk Faktörleri: İş Tatminini Etkileyen Mekanizmaların Değerlendirilmesi	
Gizem Kara Arseven, Elif Yurdakul	
Research Article Araştırma Makalesi	
The Mediating Role of Life Satisfaction in the Relationship Between Mindfulness Level and Perceived Stress Level in Pilots	20
Pilotlarda Bilinçli Farkındalık Düzeyi İle Algılanan Stres Düzeyi Arasındaki İlişkide Yaşam Tatmininin Aracılık Rolü	
Kübra Özer, Zeynep Küçük	
Derleme Makalesi Review Article	
Marka Sadakati ile Bağlanma Stilleri Arasındaki İlişki: Türk Sivil Havacılık Sektörü Üzerine Bir Araştırma Modeli Önerisi	42
The Relationship between Brand Loyalty and Attachment Styles: A Research Model Proposal on the Turkish Civil Aviation Industry	
Ceren Boyraz, Çağla Naz Gençoğlu, Pınar Türüt	
Derleme Makalesi Review Article	
İş Tatmini ve İşten Ayrılma Niyeti Arasındaki İlişkide İş Yükü ve Proaktif Kişiliğin Düzenleyici Rolü: Havacılık Sektöründe Bir Araştırma Modeli	56
The Moderating Role of Workload and Proactive Personality on the Relationship Between Job Satisfaction and Turnover Intention: A Research Model in the Aviation Industry	
Zeynep Gence, Sümeyye Aleyna Ural, Elif Aksu	
Derleme Makalesi Review Article	
Havacılık Sektöründe Duygusal Zekanın Çatışma Yönetimine Etkisine İlişkin Bir Derleme	71
A Review regarding the Effect of Emotional Intelligence on Conflict Management in the Aviation Industry	
Hüseyin Taşçı, Büşra Sezgin, Melike Kazar	
Review Article Derleme Makalesi	
A Review: Accent Modification in Aerospace and Aviation	93
Bir Derleme: Uzay ve Havacılıkta Aksan Modifikasyonu	
Katie Pierson	

Editorial Note: The First Issue of Human Factors in Aviation and Aerospace

Welcome to the first issue of *Human Factors in Aviation and Aerospace*, a new frontier for scholars, practitioners, and enthusiasts in the field of aviation psychology and aerospace sciences. This journal is an endeavor by the Istanbul University Institute for Aviation Psychology Research, aiming to advance our understanding of human elements in the complex and dynamic environments of aviation and space. Our publication is an online, open-access, peer-reviewed platform dedicated to disseminating research findings twice a year, every April and October, with articles accepted in both English and Turkish.

The scope of our journal is intentionally broad and multidisciplinary, encompassing topics from aviation and aerospace psychology to crew resource management, and from the effects of spaceflight on psychological health to cognitive abilities essential for aviation tasks. Our commitment is to explore the various dimensions of human factors, which are pivotal in enhancing safety, efficiency, and performance in aviation and aerospace industries.

This first issue could not have been possible without the relentless dedication and hard work of numerous individuals. We extend our deepest gratitude to the contributing authors who have shared their insights and research findings, enriching the breadth and depth of content available to our readers. Each paper submitted contributes significantly to the evolving landscape of aviation and aerospace research. Moreover, we owe a special thanks to the master's students of the Institute for Aviation Psychology Research. Their enthusiastic participation in the process has been invaluable. The collective effort of these emerging scholars signifies the bright future of aviation and aerospace sciences.

As we launch this first issue, we invite researchers, academics, and industry professionals to contribute their work and engage with the content we present. We hope that *Human Factors in Aviation and Aerospace* serves as a catalyst for significant contributions to the field and fosters a robust community of practice and research. Thank you for joining us on this exciting journey to explore and understand the human factors that are so vital to the progress and safety of aviation and aerospace endeavors.

Editörün Notu: Human Factors in Aviation and Aerospace Dergisinin İlk Sayısı

Havacılık psikolojisi ve uzay bilimleri alanında faaliyet gösteren akademisyenler, sektör çalışanları ve havacılık tutkunları için yeni bir başlangıç olan *Human Factors in Aviation and Aerospace* dergisinin ilk sayısına hoş geldiniz. Bu dergi, İstanbul Üniversitesi Havacılık Psikolojisi Araştırmaları Enstitüsü'nün bir girişimidir ve havacılık ile uzaydaki karmaşık ve dinamik ortamlarda insan faktörlerinin etkilerini daha iyi anlamayı amaçlar. Yayınımız, Nisan ve Ekim aylarında olmak üzere yılda iki kez çevrimiçi ve açık erişimli bir şekilde, İngilizce ve Türkçe makaleleri içeren hakemli bir dergidir.

Dergimizin kapsamı geniş ve çok disiplinlidir; havacılık ve uzay psikolojisi, ekip kaynak yönetimi, uzay uçuşunun psikolojik sağlık üzerindeki etkileri ve havacılık görevleri için gerekli bilişsel yetenekler gibi konuları içermektedir. Amacımız, havacılık ve uzay sektöründe emniyet, verimlilik ve performansı artırma potansiyeline sahip insan faktörlerinin çeşitli yönlerini keşfetmektir.

Bu ilk sayı, sayısız kişinin aralıksız adanmışlığı ve sıkı çalışması olmadan mümkün olamazdı. Bilgilerini ve araştırma sonuçlarını bizimle paylaşan yazarlara teşekkürlerimizi sunarız; bu katkılar, dergimizin içeriğinin zenginleşmesine büyük katkı sağlamıştır. Ayrıca, sürece heyecanla katılan Havacılık Psikolojisi Araştırmaları Enstitüsü'nün yüksek lisans öğrencilerine teşekkür ederiz. Bu genç bilim insanlarının çabaları, havacılık ve uzay bilimlerinin parlak geleceğine işaret etmektedir.

Bu ilk sayıyı yayımlarken, araştırmacıları, akademisyenleri ve sektör profesyonellerini çalışmalarını paylaşmaya ve dergimizi takip etmeye davet ediyoruz. Umarız, *Human Factors in Aviation and Aerospace* dergisi, alana önemli katkılarda bulunan ve güçlü bir uygulama ve araştırma topluluğunun oluşmasına yardımcı olur. Havacılık ve uzay alanında gelişmelerin ilerlemesi ve emniyeti için bu kadar hayati olan insan faktörlerini keşfetme ve anlama yolculuğumuza katıldığınız için teşekkür ederiz.